

Spørgsmaal, og at det muligvis i en nær Fremtid maatte sætte sin Frugt. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at saa langvinste Forhaabninger er det vel neppe værdt at nære i dette Dieblif. Naar et Forslag med en saadan Rækkevidde forelægges den 8de November, hvor vi vide, at der kun er een Maaned, indtil tomaanederes Rigsdagstiden er forbi, saa er det, og det vil der være, selv om Samlingen forlænges til Jul, idet Rigsdagen faar Lov til at sidde i Ro og arbejde saa længe, for kort en Tid, og Tiden efter Jul antager jeg ikke, at noget fornuftigt Menneske gjør Regning paa skal bruges til Fremme af de forskjellige Forslag, ogsaa af dette, saa med Hensyn til Tiden tror jeg rigtignok ikke, der kan siges, at der kan ventes nogen særlig Frugt. Hvad angaar selve Forslaget, da er det jo i sin Grundtanke det Forslag, som Regjeringen har forelagt her i Maren 1872—75. I sine Grundprinciper er det det Samme, og den Behandling, som Folkethingets Flertal paa de Tider gav Forslaget, vilde staa i en mærkelig Kontrast til, om man nu efter 12—14 Aars Forløb pludselig skulde kunne tage derimod. Det betvivler jeg dog, selv om Regjeringen nu har taget betydeligt Hensyn til de i Mellemtiden fremkomne forskjellige Meninger. Det er jo sikkert, at der i den Mellemtid f. Ex. er fremkaldt adskillige Ønsker hos Sogneraadene om en Forandring, f. Ex. naar Hensyn til den Uklarhed, der findes Sted baade med Hensyn til den gamle Fattiglov og særlig med Hensyn til den Masse Resolutioner, der ere givne til forskjellige Tider denne Sag vedrørende, en Uklarhed, der er saa stor, at selv meget dygtige Sogneraadetsformænd som oftest maatte erklære sig fallit overfor flere af de Forhold. Det er altsaa sikkert nok, at der fra Sogneraadenes Side har været stærke Ønsker om at faae en ny Fattiglov, der klart og tydelig kan sige, hvorledes Forholdet skal ordnes. En anden Ting er ogsaa i denne Tid kommen frem, stærkere end tidligere, nemlig det Uhumane i den gamle Fattiglov, og i det Hele i Behandlingen af Fattiglemmerne. Dette have ikke alene Fattiglemmerne lidt under, men ogsaa de, der skulde have med dem at gjøre, særlig Sogneraadene. Jeg kjender mange Sogneraadetsformænd, der have sagt som saa: Lovten siger det, mere kunne vi ikke gjøre, vi skulle ogsaa tage Hensyn til Kommunekassens Dærv, og derfor kunne vi ikke afhjælpe Trangen i den Grad, som vi kunne ønske. Jeg tror, at det ærede Medlem fra Midbelfart (H. Jensen) ser vel mørkt paa Sogneraadene, naar han ikke tror, at de gaa humanit frem. Jeg tror, at det i den store Almindelighed

kan siges at være Tilfældet, og derfor har det ærede Medlem ikke fuldkommen Ret i sin Opfattelse. Fremdeles er der i samme Periode kommen en anden Omstændighed frem, og det er Oprettelsen af den Masse Fattiggaarde, som der nu findes rundt omkring, og som have beslaglagt umaadelig store Kapitaler. Det glæder mig, at man nu, inden man tager fat paa den nye Ordning, er kommen til at se tilstrækkelig paa Skjævhederne ved den Slags Anstalter. Jeg veed, at baade underordnede og overordnede Autoriteter have raadet Kommunerne til at tage varsomt paa Oprettelsen af slige Anstalter; det gaar ikke i Længden, det maa man se at komme bort fra. Altsaa i den Mellemtid er der naturligvis lært meget Betydeligt, som kunde drages til Nytte, naar et saadant Forslag som det foreliggende skal behandles. I Fjor forelaa der jo et Forslag fra et æret Medlem her i Thinget; det var i Virkeligheden et Afskrift af Regjeringens Forslag af 1875, med et Par væsentlige og nogle uvæsentlige Forandringer. Jeg vil kun sige, at dersom man vilde mene, at dette Forslag har gjort Mere end at spore Regjeringen til at fremkomme med det nu forelagte Forslag, saa tror jeg, det vil være for Meget at lægge i det, men det er jo alt nok. Jeg er det ærede Medlem taknemlig, fordi han i Fjor vovede sig til at komme med sit Forslag, som jeg ellers ikke skal udtale mig om, men som jeg lægger den Betydning i, at han har fremkaldt, at Regjeringen nu er kommen med sit Forslag. Men derfra at slutte, at Regjeringen mulig skulde have et saadant Tilhold i dette Thing, at det Forslag, som nu ligger paa Thingets Bord, og som ganske vist er en Forbedring, skulde blive til Lov, tror jeg, vilde være for raast sluttet. Den Mand, som gaar igjennem hele vor Fattiglovgivning, ligesaa 1803 til Dato, er jo i Virkeligheden i Tanken et thungt Fattigvæsen, altsaa, der er en Tvang for Kommunerne til at hde Bistand til dem, som ikke selv kunne ernære sig, hvilket ogsaa er nedlagt i Grundloven. Men Spørgsmaalet er, om det ikke netop er det, der har gjort, at Frivilligheden saa fuldstændig er slaaet ned paa dette Omraade. Det er jo det, vi arbejde hen til, at der nu ikke engang kan taales saa Meget, at en af Kommunens eller Byens egne Fattige, f. Ex. til Zulen gaar hen og faar en Sulegave; hvis han bliver truffet af en Gendarm, bliver han siebliffelig taget og sat fast for ulovligt Betleri. Jeg tror, at vi ikke skulle være saa raske til at nedslaa det gode Forhold, der var mellem de gode Fattige omkring i Kommunerne